

Робін Гуд

Про книгу

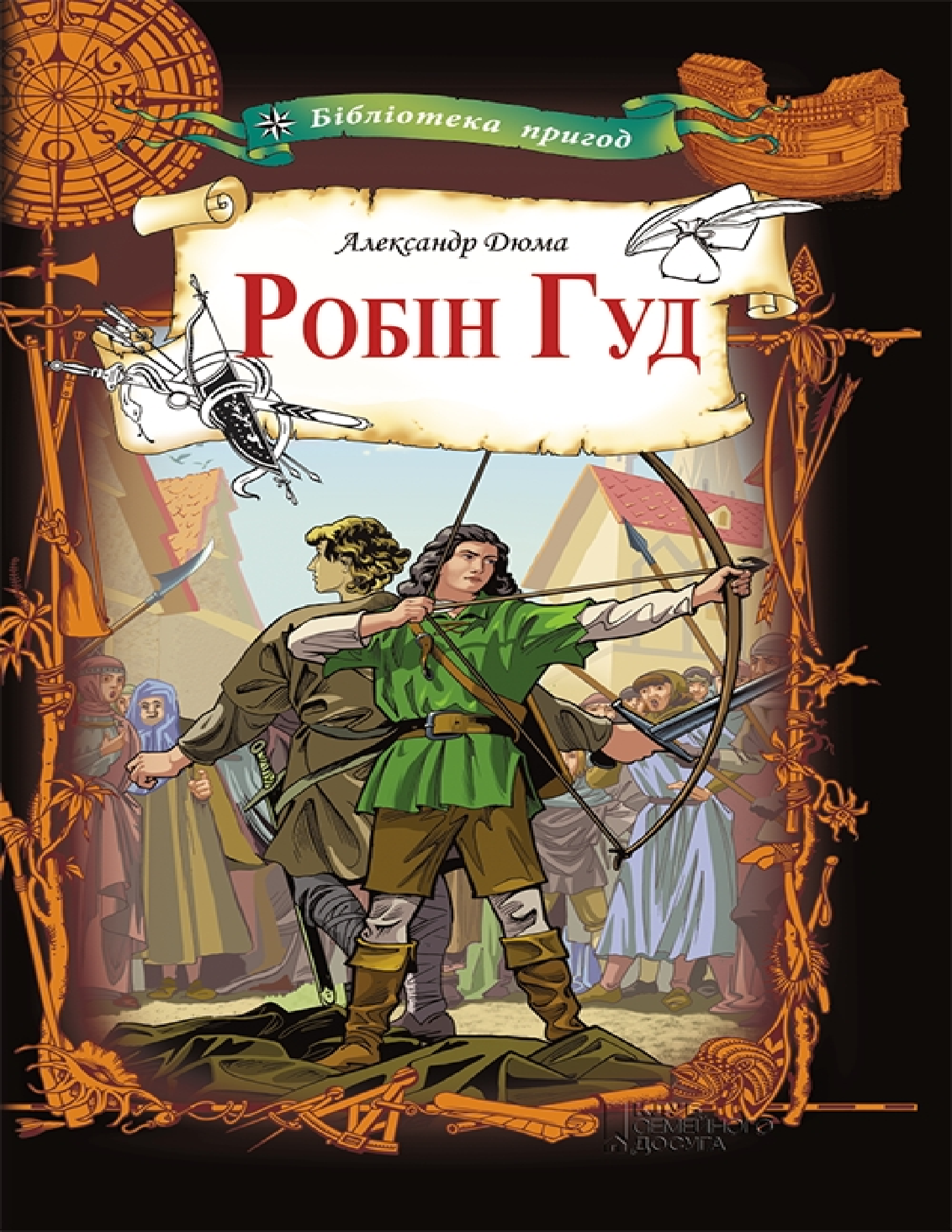
Хто не знає відважного лучника і шляхетного розбійника Робіна Гуда, надію простого люду і захисника всіх скривджених? Про нього складають пісні та легенди. Його стріли завжди влучають точно в ціль, а вороги тікають, щойно зачують його ім'я. Цей відважний герой не боїться нічого й нікого. Бо ніколи не зрадять його щирі друзі та вірний лук. І навіть шериф Ноттінгемський та його посіпаки не здолають Робіна Гуда!

У Шервудському лісі, що дав прихисток братству вільних та хоробрих людей, розпочинаються надзвичайні пригоди...

Бібліотека пригод

Александр Дюма

Робін Гуд

СЕМІОНОВА
ДОСІТА

✦ *Бібліотека пригод*

Бібліотека пригод

ХАРКІВ КЛУБ СІМЕЙНОГО
2019 ДОЗВІЛЯ

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2019

ISBN 978-617-12-6359-8 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Друкується за виданням:

Робін Гуд / Александр Дюма ; предисл. и адаптация А. Климова ; худож. М. Курдюмов. — Харьков : Книжный Клуб «Клуб Семейного Досуга» ; Белгород : ООО «Книжный клуб “Клуб семейного досуга”», 2013 (Серия «Мир приключений и тайн»)

Перекладач *Володимир Верховень*

Оформлення серії Михайла Курдюмова

В оформленні обкладинки використано ілюстрацію *Сергія Овчаренка*

Художник *Михайло Курдюмов*

Дюма А.

Д96 Робін Гуд / Александр Дюма ; пер. В. Верховень ; худож. М. Курдюмов. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. — 240 с. : іл. — (Серія «Бібліотека пригод», ISBN 978-617-12-4214-2).

ISBN 978-617-12-5004-8

Хто не знає відважного лучника і шляхетного розбійника Робіна Гуда, надію простого люду і захисника всіх скривджених? Про нього складають пісні та легенди. Його стріли завжди влучають точно в ціль, а вороги тікають,

щойно зачують його ім'я. Цей відважний герой не боїться нічого й нікого. Бо ніколи не зрадять його щирі друзі та вірний лук. І навіть шериф Ноттінгемський та його посіпаки не здолають Робіна Гуда!

У Шервудському лісі, що дав прихисток братству вільних та хоробрих людей, розпочинаються надзвичайні пригоди...

УДК 821.133.1

- © Книжный Клуб «Клуб Семейного Досуга», издание на русском языке, 2013
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2019
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2018

Королівська версія

Александр Дюма (1802—1870) добре відомий широкому колу читачів, навіть зовсім юних. Блискучий французький романіст і в наш час залишається одним із найбільш читаних авторів у світі, а накладі його книжок обчислюються мільйонами примірників.

Хтось підрахував, що з-під пера Дюма вийшло близько шестисот томів — це неймовірно багато, не кожному до снаги навіть прочитати стільки за все життя. Драми, комедії, серйозні дослідження, історичні хроніки, незліченні романи, подорожні нариси, збірки оповідань — усю цю різноманітну й нерівноцінну спадщину створила людина, яка не здобула систематичної освіти, зате мала фантастичний літературний талант, життєлюбність, надзвичайну фантазію і здатність відтворювати на папері те, що малювала його уява.

Один критик, сучасник письменника, казав: «Дюма? Та це ж так само легко, як сніданок вічного холостяка!» І все ж цей «сніданок» протягом понад півтора сторіччя «живить» усе нові покоління читачів. Хоч про що би писав великий француз — про трьох мушкетерів чи Генріха Наваррського, про епоху Регентства, Французьку революцію чи Середньовіччя, — історична достовірність його романів не така вже й важлива. Головне тут — енергійна дія з вигадливим розвитком, численні персонажі — живі, не вільні від усіляких крайнощів у вчинках і переконаннях, сповнені принадності, романтичних почуттів та поривань до свободи, утвердження людської гідності й тих цінностей, без яких світ у будь-яку епоху байдужіє й порожніє.

Недруги звинувачували Дюма в тому, що він занадто втішний, плідний та марнотратний. А для нього стати інакшим було неможливо! Одного разу письменника спитали, як він уявляє собі життя, і Дюма відповів: «Як переможну ходу від юності до могили». Що ж, його власна «хода» виявилася цілком вдалою.

Драми Дюма, поставлені на сценах кращих французьких театрів, підкорювали глядачів, науковці високо цінували історико-публіцистичний трактат письменника «Галлія і Франція», а коли роман «Три мушкетери» (1844) став бестселером, у Парижі ходив жарт: якщо на якомусь незаселеному острові живе Робінзон Крузо, то він напевно зараз читає «Трьох мушкетерів».

У середині XIX сторіччя на читачів ринула справжня літературна лавина: в період від 1845-го по 1855-й Дюма публікував по 7—8 томів на рік, охопивши у своїх книгах майже всю історію Франції. За «Трьома мушкетерами» з'явилися «Двадцять років потому» (1845) та «Віконт де Бражелон» (1848—1850), «Королева Марго» (1845), «Графиня де Монсоро» (1846) та «Сорок п'ять» (1847—1848), серія книг, що описували занепад французької монархії. А пригодницький роман із сучасного життя — «Граф Монте-Крісто» (1845—1846) — приніс Дюма небувалу славу та багатство.

В останні роки життя письменник створив низку романів, героями яких стали легендарні герої Середньовіччя, і серед них — Робін Гуд. Один із таких романів — перед вами, але, як і творіння інших авторів, він не дає відповіді на запитання: ким насправді був славетний ватажок лісового розбійницького братства і як склалася його справжня доля.

Робін Гуд і сьогодні залишається однією з найзагадковіших постатей британського Середньовіччя. Це про нього науковці дотепер пишуть: «Історичний прототип цих балад і легенд, імовірно, існував, але особу його не встановлено». За одними джерелами, такий собі шляхетний розбійник, що мешкав у Шервудському лісі поблизу Ноттінгема, жив у другій половині XII сторіччя, за іншими — на початку XIV і навіть у XV сторіччі. Одні дослідники називають його йоменом, тобто вільним землеробом, інші — знатним дворянином, позбавленим титулу й володінь через підступність ворогів. Батьківщиною Робіна Гуда вважається селище Локслі, а його лісове воїнство, що налічувало кілька десятків вільних стрільців, складалося з надзвичайно згуртованих, відважних, винахідливих і по-своєму шляхетних людей. Найчастіше в баладах про Робіна Гуда згадуються його друзі й помічники: Маленький Джон, чернець-бенедиктинець брат Тук, Віллі Гемвел та син лісника Мач. Усього цих балад відомо понад сорок, і вони дійшли до наших днів практично повністю.

Справжню історію Робіна Гуда, найімовірніше, відновити вже не вдасться, але його образ протягом останніх двох сторіч став важливим явищем європейської культури. До нього зверталися видатні письменники та драматурги, творці десятків кінофільмів і серіалів, анімаційних стрічок та коміксів. Саме ім'я Робін Гуд стало прозивним

для людей, які повстають проти несправедливості та жорстокого пригноблення.

Кожен із тих, хто намагався збагнути таємницю життя та походження шляхетного сміливця з Шервудського лісу, створював «свого Робіна Гуда», й іноді ці Робіни Гуди так само не схожі один на одного, як персонаж роману Вальтера Скотта «Айвенго» і славетний розбійник — головний герой фільму Рідлі Скотта, якого зіграв Рассел Кроу.

Проте легенда про Короля Лісів жива, багатолика і, як і раніше, сповнена романтичної чарівливості. І зараз ви тримаєте в руках одну з версій життя Робіна Гуда, що вийшла з-під нестримного майстерного пера справжнього короля історико-пригодницького жанру — великого Александра Дюма.

1

Історія, про яку йтиметься, починається за тих часів, коли королем Англії був Генріх II Плантагенет на прізвисько Короткий Плащ. Був березень 1162 року, холодний і вогкий. Пізнього вечора звивистими стежками Шервудського лісу, що в графстві Ноттінгем, їхали двоє геть виснажених довгим шляхом вершників. На землю спадав густий туман, а крижані пориви вітру, в яких ще відчувався подих зими, змушували мандрівців щільніше кутатись у плащі. Один із них, на вигляд старший, що впевненіше тримався в сідлі, раз по раз поглядав на затягнуте похмурими хмарами небо.

— Як гадаєш, Рітсоне, чи не захопить нас дорогою буря? — спитав він, повертаючи обличчя до супутника. — Вітер не вщухає... Ми часом не збилися зі шляху?

— Уже близько, пане. Щонайбільше за годину ми будемо коло дверей лісничкової хати.

— Хотілося б сподіватись... А скажи-но мені: чи цьому лісникові можна довіряти?

— Гілберт Гед — людина сувора, чесна і щира; моя сестра живе за ним, як за кам'яною горою. Він влаштує вас, сер, у всьому, з цілковитою пошаною вислухає легенду, вигадану вашою милістю, і беззастережно повірить у неї, адже брехня й недовіра йому просто невідомі... Ну ось... я ж казав! Бачите попереду відсвіти вогню на деревах? Ми вже майже приїхали...

— Поглянь-но, чи не прокинувся малюк?

— Що йому станеться? — байдуже буркнув Рітсон. — Сопе собі, як ведмежа в барлогу... Але мені досі незрозуміло, нащо вашій милості весь цей клопіт. Для чого берегти життя малій істоті, яка так шкодить вашим інтересам? Скажу відверто: якщо надумаєте назавжди здихатися цього цуценяти, тільки дайте знак. Мій клинок до ваших послуг... Лишень пообіцяйте згадати про мене в заповіті...

— Стули пельку! — Різкий вигук змусив Рітсона замовкнути. — І думати забудь про це. Та припни свого дурного язика — померти має таємниця його народження. Мені й на думку не спадало бажати смерті безневинної дитини. Ліпше я житиму в страху, що коли-небудь уся правда розкриється, ніж зі смертним гріхом на своєму сумлінні... Вихований у родині простого селянина, хлопчик не довідається ні про

своє знатне ім'я, ні про статок, що сьогодні він утратив, сам того не знаючи...

— Як собі хочете, сер лицар! — холодно відгукнувся Рітсон. — Проте, щиро кажучи, життя його не варте і половини поневірянь, яких ми зазнали в дорозі...

Лицар мовчки відвернувся, а невдовзі вершники вже спішувалися перед ошатним будиночком, що нагадував гніздо вивірки, сховане в гущавині лісу.

— Гей, Гілберте Геде! — голосно гукнув Рітсон. — Одчиняй, приятелю! Впусти змерзлих подорожніх погрітися біля вогню. Почулося глухе гарчання собак, із-за дверей, зачинених на засув, чоловічий голос сторожко спитав:

— Хто там так пізно вештається?

— Одчиняй! Це Роланд Рітсон, рідний брат твоєї Марґарет. Невже лишиш нас тут стояти, як жебраків, га, ліснику? — нетерпеливився Рітсон.

Нарешті двері прочинились, і запізнілі гості ввійшли.

Рітсон, відкинувши полу плаща, зразу потайки поклав на лаву великий згорток і ступив крок назустріч ліснику.

Гілберт Гед, привітно кивнувши шваґрові, шанобливо вклонився його супутнику:

— Ласкаво просимо, сер лицар. Вибачайте, що тримав вас під дверима так довго. Хижка моя стоїть на відлюдді, а в лісі повно розбійників. Мушу бути обережним. Сідайте ближче до вогню, почувайтесь як удома, обсушіться, а коло ваших коней є кому поклопотатися... Агов, Лінкольне! — гукнув лісник із сіней до помічника. — Постав панських коней під навіс: у стайні затісно. Та кинь їм кілька оберемків соломи та сіна в годівницю...

На голос чоловіка до кімнати вбігла молода жінка. Рітсон одразу кинувся до неї з обіймами, усміхаючись і вигукуючи:

— Марґарет, дорогенька! Дай-но я тебе розцілую! Ти, сестричко, зовсім не змінилася, ба навіть погарнішала: очі сяють, рум'янець на щічках. Відколи цей лісовий бурмило тебе засватав, ти стала справжньою красунею!

— Бо щаслива, — лагідно відказала Марґарет, ніжно глянувши на чоловіка.

— У Меггі така пречудова вдача, що поряд із нею будь-хто почувається щасливим. У нашому маленькому домі досі не було жодної сварки... Та годі про це. — Лісник обернувся до гостей: — Присувайтесь ближче до вогню. Маргарет миттю зготує поїсти, а потім постелить вам... Ну ж бо, жінко, не барися!

Молода жінка жваво метнулася до вогнища, а тим часом Рітсон нахилився над лавою, відгорнув край вовняної ковдри і поглянув на дитину. Личко міцного однорічного хлопчентя було спокійне — він навіть не поворухнувся, тихенько сопучи вві сні. Старанно поправивши зім'ятого чепчика, Рітсон випростався і неголосно покликав сестру:

— Ходи-но сюди, сестричко! Хоч ми й не бачилися вісім років, я завітав не з порожніми руками — маю для тебе подарунок... Поглянь! — Матір Божа! — У Маргарет на очах виступили сльози. — Дитя... Суцце янголятко! Невже це твій синочок? Гілберте, мій брат привіз нам малюка!

Лісник наблизився, похмуро поглядаючи на швагра.

— Що ж це ти, друже, занедбав військово ремесло та записався в годувальниці? — суворо спитав він. — Звідки в тебе дитина? І що це за дивацтво — блукати лісовими нетрями з немовлям під плащем? Навіщо ти привіз його сюди — кажи, та як на духу!

— Не гарячкуй даремно, друже Гілберте! — Рітсон скривився. — Мені й самому вже набридло нянькувати. Цей хлопчик не має до мене жодного стосунку. Він сирота, а сер лицар, який прибув разом зі мною, — його опікун. Нехай добра Меггі тим часом подбає про хлопчентя, а його світлість розповість нам, звідки це дитя взялося і хто воно.

Молодій жінці не треба було казати вдруге; схопивши сонного малюка, вона понесла його до своєї кімнати. Ніжно поцілувавши хлопчика, щільно загорнула його у свою святкову шаль і повернулася з ним до гостей...

Повечеряли простими сільськими, утім, поживними наїдками, відтак Рітсон ледь чутно шепнув своєму супутникові:

— Досить зволікати, сер, уже час... — І той звернувся до господаря дому:

— Добрий Гілберте, я втішений тим, із якою теплотою ваша дружина поставилася до цієї дитини, тож наважуся зробити вам одну

пропозицію. Але спершу дозвольте мені розповісти про цього хлопчика, який залишився сиротою, а я — єдиний його покровитель у цілому світі... Отже, його батько — мій давній бойовий товариш і найближчий друг. Ми разом брали участь у французькому поході, потім на кілька років доля нас розвела, і знову зустрілися з ним уже в Уельсі. Цей доблесний воїн, перш ніж залишити Францію, до безтями покохав милу скромну дівчину, одружився з нею і привіз до Англії. На жаль, цю новину при дворі зустріли холодно. Молоду жінку безіменного походження, без посагу, було визнано нерівнею лицареві, ще й причетному до королівської родини. Я вважаю, що саме байдужість і презирство, якими її зустріли в Англії, вразили ніжну душу дівчини і підточили її здоров'я. Пологи були важкими, а за тиждень молода обраниця шляхетного лицаря померла, лишивши йому крихітного синочка... Але ж не дарма кажуть: як одна біда йде, то й другу за собою веде. Невдовзі хлопчик утратив і батька. Ми билися з моїм другом пліч-о-пліч у Нормандії¹, коли його було смертельно поранено. Останнім його благанням було подбати про нещасного сироту. Він сказав, де перебуває хлопчик, попросив забрати його від годувальниці і прилаштувати в надійний дім... Я присягнувся всіма святими, що виконаю його останнє бажання...

Лицар поглянув на сонну дитину і далі провадив у цілковитій тиші: — І я неодмінно дотримав би слова, якби досі не перебував на службі в короля, адже обов'язок, який я мушу чинити, не дозволяє мені її залишити. До того ж я не маю ані рідних, ані вірних людей, щоб покластися на них. Я не знав, що робити, коли, на щастя, ваш швагер порадив мені звернутися до вас, Гілберте, — людини шанованої та добропорядної. Рітсон розповів мені, що ви досі не зазнали щастя батьківства, що сестра його — добра і любляча жінка і ви не відмовитеся прихистити під своїм дахом сина хороброго воїна... Зрозуміло, всі витрати на утримання хлопчика я візьму на себе. І якщо Господь подарує йому довге життя і здоров'я, а я на той час ще буду живий, то сподіваюся, що матиму на старість собі підпору. Отоді я розповім йому славетну й сумну історію про його батьків... А доти ви виховуватимете малюка як власного сина... Чи згодні ви на мою пропозицію, Гілберте?

Гість із тривогою подивився на лісника. На суворому обличчі Гілберта Геда промайнула тінь сумніву. Він запитливо подивився на дружину,

але Марґарет мовчала, з ніжною усмішкою поглядаючи на дитину. Тоді втрутився Рітсон:

— Сміх цього янголятка, Меґгі, сповнить ваше життя радістю і, присягаюся святим Петром, даватиме вам не меншу втіху, ніж брязкіт золотих монет, які щороку відлічуватиме вам щедра рука його милості...

Марґарет тільки лагідно поглянула на чоловіка, чиє мовчання лицар витлумачив по-своєму.

— Досі вагаєтеся, мій добрий Гілберте? — спитав він, накупившись. — Вам не до душі така несподівана пропозиція?

— Вона мене цілком влаштовує, сер лицар, — помовчавши, мовив лісник. — Як Меґгі? Якщо вона згодна, ми залишимо дитину в себе... Останнє слово — за нею.

— Сер лицар має рацію, — промовила молода жінка, — хіба солдат короля має змогу виходити мале дитя? Я готова стати йому за матір. — Вона звернулася до гостя: — Але якщо коли-небудь, сер, вам спаде на думку забрати в нас хлопчика, скажу щиро, ми повернемо його з важким серцем. Єдине, що нас із чоловіком зможе втішити, — у вас він буде щасливіший, ніж в убогій лісовій хижці.

— Отже, вона згодна, — кивнув Гілберт Гед. — Я ж, зі свого боку, присягаюся берегти цього хлопчика і бути йому справжнім батьком. Як запоруку цих слів, сер лицар, візьміть мою рукавичку.

— Слово за слово. — І гість кинув на стіл одну зі своїх рукавичок. — Тепер залишається узгодити розмір грошового утримання дитини. — Вийнявши з-під поли шкіряний капшук, туго напханий монетами, знатний гість спробував дати його лісникові.

Але той відмовився:

— Сховайте ваше золото, сер. Хліб і любов у нашому домі не продаються!

Товстий капшук із грошима неодноразово переходив із рук лісника до рук дворянина, доки не втрутилася Марґарет. Вона сказала, що гроші, які надходитимуть на потреби дитини, зберігатимуться в надійному місці, і хлопчик отримає їх, щойно досягне повноліття. Так справу і злагодили, на превелику втіху всіх присутніх, відтак розійшлися по своїх кімнатах...

Назавтра лісник прокинувся, тільки стало на світ займатися.

Вийшовши у двір, він заздро поглянув на коней своїх гостей, яких саме

чистив його слуга.

— Оце так коні, Лінкольне! — зітхнув він. — Навіть не віриться, що допіру два дні торували шлях лісовими нетрями. Таких красенів тримати не з нашою кишенею... До речі, час уже наповнити годівниці й нашим шкапам...

Але лісникова стайня виявилася порожньою.

— Лінкольне! — гукнув лісник. — Ти хіба вже пустив коней на пашу?

— Ні, пане.

— Дива, та й годі, — пробурмотів собі під носа Гілберт. Міркуючи над тим, що ж могло статися з їхніми кіньми, він повернувся в дім і насамперед зазирнув до комірчини, де відпочивали подорожні. Там нікого не було.

Тим часом до їдальні ввійшла Маргарет із дитиною на руках, і лісник здивовано повідомив їй, що обидві їхні конячки зникли, як, утім, і нічні гості.

— Здається мені, Меггі, — скрушно хитаючи головою, мовив лісник, — що поїхали вони на наших шкапинах, а нам залишили своїх норманських скакунів... Чого б це?

— Навіть не попрощавшись? — здивувалася Маргарет. — Дивна річ! Може, вони хотіли приховати, куди їдуть? Чи просто дуже квапились? А може, залишили нам своїх скакунів на знак подяки за малюка, а поїхали так рано, боячись, що ми відмовимося?

— Усе одно дивно... Якщо так, то я вельми їм вдячний, але швагром я невдоволений. Міг би хоча б слово мовити на прощання...

— Хіба ти забув, що в Роланда померла наречена, йому, мабуть, нелегко споглядати наше родинне щастя. Утім, мене інше хвилює. Адже ми з тобою не знаємо навіть імені опікуна цієї дитини. Тільки те, що він знатний лицар на королівській службі. Брат мій — теж воїн і так само ще довго поневірятиметься чужими краями.

— Агов, Меггі, не буди лихо, поки тихо, — раптом широко всміхнувся лісник. — Подивися-но, який хлопчик гарний! Він справді чудовий. Дай мені його поцілувати!

— Як же ми назвемо нашого сина, Гілберте? — Посміхаючись, жінка передала дитину чоловікові.

— Вибери йому ім'я, Маргарет.

— Ні, краще ти... Він хлопчик, ти й мусиш його назвати.

— Нехай буде Робін — на згадку про мого улюбленого брата, який так рано загинув. Я часто згадую нещасного Робіна.

— Робін Гед! Хай буде так! — молода жінка ніжно поглянула на сина своїми фіалковими очима і міцніше пригорнулася до чоловікового плеча.

З часом «Гед» якимсь дивним робом перетворилося на «Гуд». І під цим ім'ям — Робін Гуд — значно пізніше наш маленький незнайомиць уславився в цих лісових краях.

2

Відтоді минуло п'ятнадцять років. У хатині доброго лісника впродовж цього часу панував щасливий спокій, а хлопчик-сирота за всі роки не мав жодного приводу засумніватися в тому, що він улюблений син своїх любих батьків — Маргарет і Гілберта.

Одного чудового червневого ранку дорогою Шервудського лісу, що вела до чепурного сільця Менсфілд-Вудгауз, їхав верхи на міцному поні чоловік середнього віку, виглядом і одягом схожий на йомена. Вранішнє сонце осяювало лісову гущавину миротворним промінням, легенький вітрець доносив терпкий аромат молодого дубового листа і польових квітів, яскраво зеленіли мохи й росяні трави; виспівуючи оду новому дню, в гілках пурхало лісове птаство; і лише подекуди в низинах ще клубочився нічний туман.

Розкошуючи в лагідній прохолоді лісу, мандрівник затягнув сильним, грубуватим голосом стару саксонську пісню. Аж раптом повз самісіньке його вухо просвистіла дзвінка стріла і вп'ялася в гілку могутнього дуба.

Радше здивований, аніж переляканий, чоловік спішився, причаївся за стовбуром дерева і хутенько напнув тятиву свого тисового лука, налаштувавшись оборонятися. Проте навкруги панувала тиша — це змусило подорожнього замислитися. Здавалося, ніхто й не намагався його атакувати. Може, стрілу випустив якийсь невдатний мисливець? Чи розбійник-волоцюга, що став на здобичну путь, схибивши, зачаївся в гущавині? Але якщо то мисливець, чутно було би гавкіт мисливських собак; а розбійникам здалеку видно: взяти в подорожнього нічого, крім хіба що поні. Сам він ніколи не шкодував кусня хліба чи кухля елю жодному з тих лісових блукачів, які іноді стукали в його двері пізно вночі. Може, він когось випадково образив і в кущах ховається месник? Але ж чоловік не міг згадати бодай когось в окрузі, кого міг би назвати своїм ворогом.

«Ну що ж, — подумав Гілберт Гед (а це був саме він), — якщо на мої запитання немає відповідей, спробуємо діяти інакше...»

Він схопив свого лука і націлився в густі хащі, де міг би ховатися ймовірний супротивник. Якщо не вдасться влучити, то хоча б налякає чи змусить його викрити себе.

Перший його постріл не мав наслідків. Знову забриніла туга тятива, і тут сталося щось неймовірне. Другу Гілбертову стрілу було зупинено на льоту стрілою, яку невидимий супротивник випустив зі свого лука: вона під прямим кутом улучила в Гілбертову, й обидві стріли впали на землю. Невідомий лучник так майстерно володів зброєю, що Гілберт геть забув про небезпеку і вискочив із укриття, захоплено вигукуючи: — Оце так постріл! Ніколи не бачив нічого подібного! — Він став озиратися на всі боки, намагаючись відшукати таємничого стрільця. Пролунав дзвінкий молодечий сміх, і на дорогу виступив ставний і міцний юнак.

— А що, татусю, здається, моя стріла трохи полоскотала вам вухо? — весело спитав він.

— Боже правий! То це ти, Робіне?.. Капосний хлопчисько! Йди-но сюди. І як це ти насмілився здійняти зброю на рідного батька?

Присягаюся святим Дунстаном², я вже був вирішив, що це розбійники зібралися мене порішити... Дай обійму тебе, бешкетнику мій! — басовито сміявся лісник, утішено вдивляючись в обличчя юнака. Зухвалий стрілець мав незвичайну зовнішність. Його ясне, мов вирізьблене зі слонової кістки, чоло облямовували хвилясті пасма густого чорного волосся, довгі вії затіняли ледь примружені очі, що яскраво спалахували темно-синіми іскрами, відкрите вилицювате обличчя з ніжним рум'янцем було сповнене енергії. Водночас у цих тонких рисах не було нічого жіночного — у свої п'ятнадцять Робін мав вигляд уже майже дорослого, мужнього чоловіка. Обличчя його було ледь засмагле, але там, де одяг відкривав шию і зап'ястки, видніла шкіра — біла і гладенька, немов атлас. Юний лучник був у капелюсі з чаплиним пером, куртці із зеленого сукна з широким пасом, коротких штаних з оленьчої замші; на ногах мав саксонські чоботи, перехоплені міцними ременями біля щиколоток; при боці на перев'язі з масивними сталевими пряжками погойдувалися набитий стрілами сагайдак і невеликий ріжок, за пасом стримів мисливський ніж; у руці хлопець стискав лук.

— А ти не подумав, що міг поцілити мені в голову? — з удаваною суворістю спитав Гед. — Ну і жартики у вас, сер Робін!

— Пробачте, татусю! Я зовсім не хотів вас засмутити.

— Вірю. Але, хлопчику мій, будь-яка дрібниця в твоїх забавах може призвести до біди. Вибачаю тобі, звісно, та все ж... Небезпечні твої

розваги з луком і стрілами мені не до вподоби.

— Благаю, забудьте мою легковажність! — видно було, що юнак щиро розкаюється. — Це все моє марнославство.

— Марнославство?

— Авжеж! — палко вигукнув Робін. — Хіба вчора після вечері не ви сказали мені, що я ще не такий управний стрілець, щоби злякати лань, зачепивши шерстинку на її вусі, але саму тварину не подряпати? Тож я й вирішив... спростувати ваші слова.

— Дієвий спосіб, що й казати! — гмикнув Гед. — І це я чую від свого учня! Гарзд, забудьмо все, але обіцяй мені, сер Робін, не перетворювати серйозну справу на забаву. Майстерність ти свою довів, і, думаю, кращого стрільця немає в усьому графстві, а може, і в усій Англії.

— Та хай мені відсохне права рука і жодна стріла не влучить у ціль, коли я забуду, що ви зробили для мене, тату!

— Робіне, не варто тобі й далі називати мене батьком: ти ж знаєш, що ми пов'язані з тобою лише довірою та вірною дружбою... Не заперечуй. Я вірю: ти щиро любиш мене й Меггі... Пройдімося трохи разом, я хочу з тобою дещо обговорити... — Гілберт Гед рушив дорогою, ведучи за повід конячку, яка примчала на посвист господаря. — Маю недобре передчуття, що невдовзі нас із твоєю названою матір'ю чекають скрутні часи.

— Про що це ви, тату?

— Ти вже дорослий, і, дякувати Богові, сили й хоробрості тобі не бракує. Ми з Меггі з року на рік старіємо і розлучилися б із цим світом без жалю, якби нам хоч трохи відкрилася таємниця твого народження.

— А той лицар... він ніколи більше не об'являвся?

— Ні, — спохмурнів Гед, — і звістку від нього я отримав усього одного разу.

— Можливо, він загинув у бою?

— Хтозна... За рік по тому, як тебе залишили нам, невідомий посланець вручив мені шкіряний мішечок зі сріблом і пергамент, але відбитка герба на восковій печатці не було. Я відніс пергамент священикові. Той прочитав його мені, і я запам'ятав усе дослівно. А написано було там таке: «Добрий Гілберте, рік тому я доручив тобі опікуватися дітям і взяв на себе зобов'язання утримувати його; тобі

передадуть належну суму. Тепер я від'їжджаю з Англії — невідомо, чи надовго. Тож я поклопотався, щоби ти й надалі щороку отримував обіцяні гроші. Щойно настане час чергового платежу, навідайся до канцелярії шерифа³ Ноттінгемського. Там дістанеш гідну винагороду за свої зусилля і милосердя. Виховай хлопчика як свого сина. Я приїду по нього, коли повернуся». Ані підпису, ані дати під пергаментом не було, звідки з'явився посланець — ніхто не знає. Він зник так само мовчки, як і прибув. Отже, крім того, що повідав нам про твоє шляхетне походження твій опікун, мені нічого не відомо. Коли не брати до уваги його слова, інших підтверджень цьому немає... Більше міг би розповісти мій швагер Роланд Рітсон, але й він мов крізь землю провалився...

— Я не розумію, тату, що вас так бентежить, — стенив плечима юнак. — Мене цілком влаштовує моє життя, жодних змін я не прагну, навпаки — волю, щоб, як і раніше, все йшло своїм звичаєм, а моє завтра не надто відрізнялося від сьогодні чи вчора.

— Так, синку... Шериф щорік вручає мені гінеї, що надходять невідь звідки, а Маргарет складає їх у панчошу для тебе, та й здоров'я в нас поки що нівроку... — далі вголос міркував лісник. — От тільки не маємо жодної впевненості, що раніше чи пізніше ти матимеш належні тобі за правом народження пошану і багатство. Якщо твій покровитель не з'явиться, поки ми живі, мої останні години будуть огорнуті смутком...

— Боже вас борони, тату! Ви з мамою ще довго проживете!

— Хтозна, Робіне, — зітхнув Гед. — Але запам'ятай: коли нас із тобою розлучить нагла смерть, ти наш єдиний спадкоємець. Хатина, в якій ти виріс, і земля навколо неї — твої. З грошима, що ми зібрали за ці п'ятнадцять років, ти зможеш жити в достатку.

Юнак швидко відвернувся, ховаючи від батька непрохані сльози, а потім бадьоро підвів голову і весело вигукнув:

— Не треба говорити про розлуку, тату! Думки про такі речі роблять нас слабкими. А я вже дорослий чоловік. Коли-небудь про все дізнаємось, а якщо й ні — то це не завадить мені втішатися життям. Нехай я не знаю свого справжнього імені, зате я знаю, ким хочу стати: найкращим стрільцем у всьому нашому лісі!

— Та ти й так найкращий, Робіне. — Гілберт Гед зупинився. — Прощай, синку, на мене чекають справи — бо дістанеться від Метті

на горіхи... Іди собі, вправляйся у влучності, та й про рідну домівку не забувай...

Гед сів верхи на поні і невдовзі, не озираючись, зник у лісовій гущавині. Вираз безтурботності відразу зник із обличчя юнака, і він повільно побрів під захист зелених лісових шат, де змалечку добре знав кожну стежечку й кожен горбочок.

Якийсь час Робін розважався, збиваючи стрілами тонкі гіллячки з вершин найвищих буків. Коли це йому набридло, він розпростерся в затінку на галявині і почав згадувати розмову з названим батьком. Усі його думки досі не виходили за межі лісної хати, а найбільшим щастям для нього було би вільне полювання в Шервудському лісі, повному дичини.

Несподівано хлопець почув шурхіт листя і тріск гілок; підвівши голову, він помітив легконогу лань, що промайнула між кущами. Першим його пориванням було погнатися за нею, проте інстинкт мисливця змусив насамперед роззирнутись. І це було дуже вчасно: він помітив чоловіка, який причаївся за пагорбом і пильнував стежку, що вела до Менсфілд-Вудгауза. Юнака він не бачив. З огляду на одяг, невідомий не був схожий на мисливця, тож поки Робін не міг зрозуміти, що той робить у хащах. Хлопець нечутно схопився на ноги і сховався за моховитим стовбуром старого бука.

Невдовзі до його чуткого вуха долинув свист випущеної стріли, перелякане хрипіння коней і стривожені голоси на стежці. Водночас із засідки, де ховався чоловік, почувлися глухі прокльони й одразу стихли. Юнак підкрався ближче до стежки і нарешті зрозумів, що сталося: стрілець послав стрілу туди, де хвилину тому спішилося двоє верхівців: дворянин і молода пані. Пані перелякано озиралась, а її супутник нерішуче розвертав свого коня, не знаючи, їхати їм далі чи захищатися. Раптом дівчина пронизливо скрикнула: у високу луку її сідла встромила ще одна стріла, пущена підступною рукою. У Робіна не залишилося сумнівів, що в засідці причаївся справжній убивця. Охоплений раптовим гнівом, юнак розвернувся в його бік і миттєво напнув тятиву. Його стріла прошила ліву руку негідника саме тоді, коли той був готовий продовжити своє криваве полювання. Наступним влучним пострілом юнак збив із нього капелюха.

Скаженіючи від болю, чоловік нестямним поглядом пораненого звіра намагався відшукати в заростях того, хто наважився йому завадити,

але марно. Нарешті він вийшов із засідки, сиплячи прокльонами, і, притримуючи обвислу прострелену руку, пірнув у гущавину. Робін весело зареготав йому вслід і не пошкодував іще однієї стріли, пустивши її нижче спини вбивці — так, щоби той надовго забув, що таке сидіти.

Щойно небезпека минула, юний лучник виступив зі свого укриття на стежку. Збираючись привітати верхівців, він прихилився до дерева і вже відкрив був рота, аж раптом дівчина злякано здригнулась, а її супутник кинувся до юнака, занісши меч над головою.

— Агов, сер лицар, — позадкував Робін, — не гарячкуйте! Стріли, пущені у вас, були не з мого сагайдака! Я лише щойно врятував вам життя!

— Хто ж тоді бажав нашої смерті? — спохмурнів вершник. — Говори негайно! Може, ти з ними заодно?

— Нова халепа на мою голову... — глузливо мовив Робін. — Не раджу, сер, мені погрожувати — моя стріла проб'є вашу печінку перш, ніж ви наблизитеся ще на крок... Я не знайомий із цим негідником — лише випадково помітив, як він зачався в кущах і не спускав очей із дороги. Чи має сер лицар ворогів? Хоча мені здалося, що вбивця обрав за мішень вашу шляхетну супутницю. Цього вже я стерпіти не міг! Лицар досі недовірливо поглядав на юнака, не поспішаючи ховати меча.

— Негідник утік як ошпарений, — вів далі Робін, — гадаю, він іще довго зализуватиме рани. Я влучно стріляю... Погляньте на мене, сер: хіба я схожий на розбійника?

— Даруй, юний стрільцю, — зняковів лицар, вкладаючи в піхви свого меча. — І дозволь потиснути твою мужню руку. Назви своє ім'я і, якщо твоя ласка, відведи нас туди, де ми зможемо перепочити... Але спершу візьми цей гаманець, а відтак і Господь тобі віддячить.

— Ходіть зі мною, сер, а золото ваше залиште собі. Ім'я моє — Робін Гуд, я живу з батьком і матір'ю за дві милі звідси на узліссі. У нашому домі вам будуть вельми раді.

Молода пані наблизилася до них, і юнак побачив, як із-під шовкового каптура на нього блиснули величезні чорні очі. Захоплений величною поставою наїзниці, Робін церемонно вклонився.

— Чи можемо ми вірити словам цього хлопчини? — згорда звернулася дівчина до свого супутника.

Прикусивши губу, Робін ображено вигукнув:
— А хіба на світі вже геть не лишилося порядних людей?
Вершники презирнулися з усмішкою — тепер вони не сумнівалися
в щирості юнака.

3

Спершу вони рухалися мовчки: лицар та його супутниця ще були схвильовані пригодою, а юний лучник переживав досі невідомі йому почуття: вперше жіноча врода змусила його серце радісно стрепенутися. Проте він не подавав знаку — розмашисто йшов собі попереду вершників із суворим виразом обличчя. За багатьма ознаками він уже здогадався, що вершники ці, хоча й скромно вбрані і подорожують без пошту, безумовно, є представниками знаті. Але тут, у гущавині Шервудського лісу, він почувався їм рівнею, а в хвилину небезпеки зміг показати себе з найкращого боку. Його охопило єдине палке бажання — щоби незнайомка звернула на нього увагу, адже він був не простий йомен, а найкращий стрілець у всьому графстві. Невдовзі Робінові все ж удалося опанувати себе, і, коли до нього повернулося самовладання, він подумав: «Терпіння, невдовзі я побачу її обличчя без каптура!»

Нарешті він спинився і звернувся до своїх супутників:

— Далі, панове, їдьте прямо, і незабаром на галявині ви побачите будинок мого батька. Я ж мушу вирушати на полювання, щоби добути дичину на вечерю...

— Гарний хлопчина, чи не так, Меріон? — зітхнув лицар, проводжаючи поглядом струнку фігуру стрільця. — Виросте найшляхетнішим лісником в Англії... Якою міцною і здоровою робить людину життя на природі, у кам'яних темницях міст усе не так...

— Мені здається, сер Аллан Клер, — усміхнулася молода пані, — ви зітхаєте зовсім не через те. Простори Шервудського лісу викликали у вашій пам'яті образ його володарки, спадкоємиці барона Фіц-Олвіна. — Ваша правда, люба сестро. Мушу зізнатися, що коли б я мав вибір, то волів би жити в хижі якогось йомена і бути чоловіком Крістабель, аніж сидіти на троні.

— Мій брат невинуватий, — зітхнула Меріон. — Ви певні, що Крістабель погодиться змінити життя принцеси на жалюгідне існування, про яке ви марите? Утім, облиште марні сподівання: я дуже сумніваюся, що барон коли-небудь погодиться віддати за вас свою доньку.

Лицар спохмурнів.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ